

လမ်းညွှန်မှတ်စု- ၆ ပုံနှိပ်မီဒီယာများ

“လွတ်လပ်သောပုံနှိပ်မီဒီယာများသည် ကောင်းချင်လည်းကောင်းမည်၊ ဆိုးချင်လည်းဆိုးမည်။ သို့သော် လွတ်လပ်ခွင့်လုံးဝမရှိသော မီဒီယာများမှာမူကောင်းဖို့လုံးလုံးမရှိပဲဆိုးဖို့သာရှိပေလိမ့်မည်” ဟု ပြင်သစ် တွေးခေါ် ပညာရှင် အဲလ်ဗတ်ကမူးကပြောဖူးသည်။ စတင်လုပ်ကိုင်ရန် ခက်ခဲခြင်းနှင့် ယုံ့နှံ့မှု အကန့်အသတ် ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပိုမိုတင်းကျပ်သော ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲရေးစနစ်များ လိုအပ်လေ့ရှိသည့် ရုပ်သံမီဒီယာနှင့် နှိုင်းယှဉ် လျင် သီးခြားလွတ်လပ်ပြီး အမျိုးအစားစုံလင်ကွဲပြားသော ပုံနှိပ်မီဒီယာများ ထွန်းကားရေးအတွက်မူ မဆိုစလောက် ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲမှုများသာ လိုအပ်သည်။

ထုတ်ဝေခွင့်လိုင်စင်နှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များ

နိုင်ငံတကာဥပဒေများအရ သတင်းစာများနှင့် အခြားပုံနှိပ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် မဖြစ်မနေလိုင်စင် လျှောက်ထားရန်လိုအပ်ချက်သည် တရားမဝင်သော ဖိနှိပ်ကန့်သတ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ မဖြစ်မနေလိုင်စင်စနစ် သည် အဆင့်သုံးဆင့်ပါသော စစ်ဆေးမှုကို မအောင်မြင်ပါ။ လိုင်စင်စနစ်သည် အသရေဖျက်မှုများနှင့် မဖွယ်မရာ အကြောင်းအရာများကဲ့သို့သော ပြဿနာများကိုထိန်းချုပ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်သည်မှန် သော်လည်း အဆင့်သုံးဆင့်စစ်ဆေးမှုအရ နိုင်ငံတော်အနေနှင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောကြားခွင့်ကိုထိပါး နောက်ယှက်မှု အနည်းဆုံးဖြစ်သော ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးစနစ်များကို ကျင့်သုံးဖို့လိုသည်။ လိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် ငြင်းဆိုခြင်း၊ လိုင်စင်ပယ်ဖျက်ခြင်းစသည်တို့သည် ကြိုတင်ရသောဆင်နာစနစ်ကဲ့သို့ပင် ဤလွတ်လပ်ခွင့်ကို အကြီးအကျယ် ထိပါးနောက်ယှက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အငြင်းပွားဖွယ်ဖြစ်သောအကြောင်းအရာများ မီဒီယာတွင်ဖော် ပြခြင်းကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် သက်သက်အတွက်မူ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ထိပါးမှုနည်းသော ရွေးချယ်စရာ အခြားနည်းလမ်း များစွာရှိသည်။

လိုင်စင်စနစ်အစား လွတ်လပ်မှုကိုထိပါးမှုပိုနည်းသော မှတ်ပုံတင်စနစ်ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ မှတ်ပုံတင်စနစ် တွင် ထုတ်ဝေသူအနေနှင့် ထုတ်ဝေသူအမည်ကဲ့သို့သော အခြေခံ သတင်းအချက်အလက်အချို့ကိုပေးရုံဖြင့် ကိစ္စ ပြီးမြောက်နိုင်သော်လည်း ထိုမှတ်ပုံတင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးရာတွင်ပင် လွတ်လပ်မှုအပေါ် ထိပါးခြင်းမရှိစေရန် သတိကြီးစွာထားဖို့လိုသည်။ မှတ်ပုံတင်အဖွဲ့အစည်းသည် မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ငြင်းဆိုခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ချခြင်း စသော

အခွင့်အာဏာများရှိမနေဖို့ လိုအပ်သည်။ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုချက်အတွက် လျှောက်ထားရသောစနစ် အစားသတ်မှတ်ထားသော အခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များ ဖြည့်လိုက်ရုံနှင့် အလိုအလျောက် မှတ်ပုံတင် ပြီးဖြစ် သွားစေသောစနစ်မှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

မှတ်ပုံတင်စနစ်သည် မီဒီယာများအပေါ် ပြဌာန်းကန့်သတ်ချက်များစွာဖြင့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုကြီးစွာ မဖြစ်စေရန် လိုအပ်သလို မှတ်ပုံတင်အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းသည်လည်းသီးခြားလွတ်လပ်သော ကြပ်မတ်ရေးအဖွဲ့သာ ဖြစ်သင့်သည်။ ဂီဒီဒါနှင့် ပိုလန်နိုင်ငံအမှုတွင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မများကအောက်ပါ အတိုင်း ဆုံးဖြတ် ချက် ချသည်။ မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားသော ပုံနှိပ်မီဒီယာ၏အမည်သည် မီဒီယာတွင်ဖော်ပြမည့် အကြောင်း အရာ နှင့် ကွဲလွဲနေသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် (ပိုလန်ဥပဒေပါအတိုင်း) မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားမှုကို ငြင်းပယ်ခြင်းသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောကြားခွင့်ကို တရားမဝင်ကန့်သတ် ဖိနှိပ် ခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ခုံရုံးက ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်။ အမည်နှင့်ပတ်သက်၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ငြင်းဆန်ခွင့် ရှိသော တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းမှာ အလားတူအမည်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်သော အခြားမီဒီယာတစ်ခုရှိပြီး ဖြစ်မှသာ ဖြစ်နိုင်သည်။

ထိုသို့သောကန့်သတ်ချက်များရှိနေသည့်တိုင်အောင် မှတ်ပုံတင်စနစ်သည် လိုအပ်ပါ၏လောဟူသော ငြင်းခုံ ဆွေးနွေးမှု များ အများအပြားရှိသည်။ ၂၀၀၃ ပူးတွဲကြေညာချက်တွင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောကြားခွင့်နှင့် ပတ်သက်သော နိုင်ငံတကာအထူးလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသည်။

ပုံနှိပ်မီဒီယာများအပေါ် အထူးလိုအပ်ချက်အနေနှင့် မှတ်ပုံတင်ရန် ကန့်သတ်ထားခြင်းမှာ အမှန်စင်စစ် မလိုအပ်ဘဲ အာဏာအလွဲသုံး ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သဖြင့် ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်။ မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထား ခြင်း ကို ငြင်းဆန်ပယ်ချခွင့်ရှိသောစနစ်၊ ပုံနှိပ်မီဒီယာများအပေါ် အထူးလိုက်နာရမည့်စည်းကမ်းများ ချမှတ် ထားသော စနစ်နှင့် အစိုးရနှင့် သီးခြားကင်းလွတ်ခြင်းမရှိသော ကြီး ကြပ်ရေးအဖွဲ့က အာဏာပိုင်နေသော စနစ်များ အားလုံးသည် ပြဿနာရှိသောမှတ်ပုံတင်စနစ်များပင်ဖြစ်သည်။

ကန့်ကွက်တိုင်ကြားသည့်စနစ်

လွတ်လပ်ပြီး အနှောင်အဖွဲ့လုံးဝကင်းရှင်းသည့် ပုံနှိပ်မီဒီယာများသည် ဒီမိုကရေစီစနစ်တစ်ခု၏ အခြေခံအနှစ် သာရပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တပြိုင်နက်တည်း၌ မီဒီယာများ၏ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ကျင့်ဝတ်ကို မြှင့်တင်ပေးရန် လိုသလို မီဒီယာများအနေဖြင့် အနိမ့်ဆုံးလိုက်နာရမည့်စံချိန်စံညွှန်းများကို ချိုးဖောက်သောအခါ ပြည်သူလူထု အနေနှင့် တည့်မတ်ဖြေရှင်းနိုင်မည့် စနစ်တစ်ခုလည်းလိုအပ်သည်။ သတင်းဇာတ်လမ်းများရရှိရေးနှင့် စာဖတ်သူ ဝေဖန်တိုးတက်ရရှိရေးအတွက် ပြိုင်ဆိုင်မှုပြင်းထန်နိုင်ခြင်းကြောင့် မီဒီယာများအတွင်းပရော်ဖက်ရှင် နယ်မဆန် သောအပြုအမူများလည်းပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်။ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်မဆန်သော မီဒီယာများကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းနိုင်ရေးလိုအပ်ချက်သည် အထူးသဖြင့်ပေါ်ထွန်းစ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများနှင့် တော်လှန်ရေးလွန်မြောက်ပြီးစ နိုင်ငံများတွင် အထူးအရေးကြီးသည်။ ထိုနိုင်ငံများတွင်

အာဏာရှင်စနစ်အောက်၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဖိနှိပ်ခြင်းခံ ခဲ့ရသော မီဒီယာများက ခေတ်သစ်တွင်
ခြေကုပ်ယူရန် ကြိုးစား နေခြင်းကြောင့်ဖြစ် သည်။ အကြွင်းမဲ့နီးပါး ထိန်းချုပ် ခံရသောစနစ်မှ
လွတ်လပ်ခွင့်ကျယ်ပြန့်စွာရရှိနေသောစနစ်သို့ကူးပြောင်းရာတွင် စိန်ခေါ်မှုများစွာ ရှိသည်။ ဥပမာအား ဖြင့်
မီဒီယာများတွင် သင့်လျော်သောအယ်ဒီတာအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပုံများရှိမနေခြင်းနှင့် အခြား အဖွဲ့အစည်း
ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများ ရှိမနေခြင်းကြောင့် မိမိတို့၏ဆောင်ရွက်ချက်များ ကိုကောင်းမွန်စွာ ထိန်းကျောင်း
ပဲ့ပြင်ခြင်း မပြုနိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

နိုင်ငံအများအပြားတွင် ပုံနှိပ်မီဒီယာများ ကိုထိန်းကျောင်းရေးအားစာနယ်ဇင်း ကောင်စီကဲ့သို့သော အဖွဲ့
အစည်းများနှင့် မီဒီယာကျင့်ဝတ်ကဲ့သို့သော အနိမ့်ဆုံးစံနှုန်းများသတ်မှတ်ပြီးဆောင်ရွက်ကြသည်။ မီဒီယာ
များထိန်းကျောင်းရေးတွင် အစိုးရကမီဒီယာများနှင့် ပတ်သက်သောတိုင်ကြားချက်များ ကိုကိုင်တွယ် ဖြေရှင်း
မည်ဆိုပါက အာဏာအလွဲသုံးစားလုပ်မှုများ ဖြစ်နိုင်ချေ အလွန်မြင့်မားသည်။ မီဒီယာများ
ကိုထိန်းကျောင်းရေး အတွက် ဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့အစည်းသည် အမှီအခိုကင်း၍
လွတ်လပ်သောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ဖို့ အလွန် အရေးကြီးသည်။ ပုံနှိပ်မီဒီယာများ အတူတကွစုစည်းပြီး
ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ထိန်းကျောင်းသော စနစ်တစ်ခုကို တည်ထောင်နိုင်ပါက အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်သည်။
မီဒီယာများနှင့် နီးကပ်လွန်းခြင်း သို့မဟုတ် မီဒီယာများ ဘက်သို့ ဘက်လိုက်ခြင်းများကို
ရှောင်ရှားနိုင်ရန်အတွက် ကောင်စီတွင် မီဒီယာများမှ ကိုယ်စားလှယ်များရော၊ အရပ်သား
ကိုယ်စားလှယ်များကိုပါ ထည့်သွင်းထားသင့်သည်။ ကျင့်ဝတ်ရေးဆွဲပြဌာန်းရာတွင်လည်း ပုံစံအမျိုး
မျိုးရှိနိုင်သည်။ ဝါရင့်အယ်ဒီတာများကဲ့သို့ ကျွမ်းကျင်သူများက
ဦးဆောင်ရေးဆွဲခြင်းများရှိသလိုအခြားတစ်ဖက် တွင်လည်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီးမှ
ရေးဆွဲသောကျင့်ဝတ်များလည်း ရှိသည်။

ထိန်းကျောင်းရေးအတွက် နောက်ထပ်နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ပူးပေါင်းထိန်းကျောင်းရေး စံနှစ်ဖြစ်သည်။
ထိုစနစ်တွင်ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရှိပြီး ထိုအဖွဲ့အစည်းတွင်
မီဒီယာများက အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတွင်ရှိသော်လည်း အလုံးစုံလွှမ်းခြုံနိုင်သော တန်ခိုးအာဏာတော့
မရှိပေ။ ဥပမာ အင်ဒိုနီးရှား မီဒီယာကောင်စီသည် ဥပဒေပြဌာန်းပြီးဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း
အဖွဲ့ဝင်များကိုမူ မီဒီယာပိုင် ရှင်များနှင့် ဂျာနယ်လစ်များကသာ ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။
ကောင်စီကဲ့သို့ ထိန်းကျောင်းရေး အဖွဲ့အစည်းများသည် အစိုးရနှင့် သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ပြီး
အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လုံလောက်သော အရည်အချင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုရှိသူများကို ခန့်အပ်ထားနိုင်ပါက ယင်းတို့ကို
တရားဝင် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ် နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် မီဒီယာထိန်းကျောင်းရေး
ကိုဥပဒေပြဌာန်း ဆောင်ရွက်ပြီး ထိန်းကျောင်းရေးအဖွဲ့အစည်းတွင် မီဒီယာများမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို
ထည့်သွင်းခြင်း မရှိပါကယင်းသည် လွတ်လပ်စွာထုတ် ဖော်ပြောကြားခွင့်ကို
အကြီးအကျယ်ခြိမ်းခြောက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အပြည့်အဝ ကိုယ်ပိုင်ထိန်းကျောင်းရေး စနစ်များတွင်မူ နိုင်ငံတော်မှသီးခြား
ဥပဒေတစ်ခုပြဌာန်းပေးထားခြင်း မရှိသဖြင့် ဥပဒေကြောင်းအရ အာဏာမရှိပဲ ကျင့်ဝတ်ဖောက်ဖျက်သော

မီဒီယာနှင့်ပတ်သက်သည့် ကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မီဒီယာတွင်ထည့်သွင်းစေခြင်း၊ စွပ်စွဲချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြန်လည်ဖြေရှင်းခွင့်ကို ကျင့်သုံးစေခြင်း စသည်တို့ကိုသာ အမြင့်ဆုံးအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ဥပဒေပြဌာန်းဖွဲ့စည်းသည့် ပူးတွဲထိန်းကျောင်းရေးစနစ်တွင်လည်း ယင်းကဲ့သို့ အလားတူလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာမျိုးသာ ရှိနေတတ်သည်။ သို့ရာတွင် မီဒီယာကျွမ်းကျင်သူများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး မီဒီယာများနှင့် ပုံမှန်တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမှုများပြုနေသော စာနယ်ဇင်းကောင်စီများသည် မီဒီယာများအပေါ် ကျင့်ဝတ်အရ သြဇာလွှမ်းမိုးနိုင်ပြီး မီဒီယာများအတွင်း ပရော်ဖက်ရှင်နယ် အပြုအမူများ ထွန်းကားရေးကို အကြီးအကျယ် အထောက်အကူပြုနိုင်သည်။

စာနယ်ဇင်းကောင်စီများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကွဲပြားမှုရှိသည်။ နိုင်ငံအများအပြားတွင် အငြင်းပွားမှုများကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်းအပြင် စာနယ်ဇင်းလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ဝါဒထွန်းကား ရေးအတွက် အဓိကတွန်းအားပေးသော အဖွဲ့အစည်းများလည်း ဖြစ်နေတတ်သည်။ မီဒီယာများနှင့် ပတ်သက် သည့် ဥပဒေပြဌာန်းချက်များအတွက် အကြံပြုချက်များပေးပို့ခြင်း၊ ဂျာနယ်လစ်ကျင့်ဝတ်များနှင့် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ပုံများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရေးအတွက် လမ်းညွှန်စည်းမျဉ်းများ ရေးဆွဲသတ်မှတ်ပေးခြင်း စသည် တို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ကြသည်။

ပြန်လည်ဖြေရှင်းခွင့်/အမှားပြင်ဆင်ခွင့်

မီဒီယာပါဖော်ပြချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ပြန်လည်ဖြေရှင်းခွင့်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မည်မျှအကျိုးရှိသည်ကို သဘော ကွဲပြားမှုများ ရှိသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်တွင် မပြောဆိုပဲ နှုတ်ပိတ် နေပိုင်ခွင့်လည်း ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မဖြစ်မနေပြန်လည် ဖြေရှင်းရမည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း သည် လွတ်လပ်ခွင့်ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ် ကြောင်းသိသာထင်ရှားသည်။ အချို့ကမူ ပြဿနာဖြစ်ပွားနေသော တစ်ဖက်သတ် ပြောဆိုခြင်းများကို ချေဖျက်ရန်အတွက် ရှုထောင့်မျိုးစုံ ပြောဆိုချက်များ ပေါ်ထွက်ရေးတွင် ပြန် လည် ဖြေရှင်းခွင့်က အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပြန်လည်ဖြေရှင်းခွင့်သည် အများပြည်သူ အနေနှင့် ပြဿနာတိုင်း၏ ဘက်နှစ်ဘက်စလုံးကို ကြားနာနိုင်စေသည်ဟု ဆိုကြသည်။ အချို့ကမူ အထက်ပါ ပြန်လည်ဖြေရှင်းခွင့်သည် အယ်ဒီတာ၏ သတင်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို တားမြစ်ကန့်သတ်ခြင်း တစ်မျိုးပင်ဖြစ်သည် ဟုယူဆပြီး ကန့်ကွက်ကြသည်များလည်း ရှိသည်။

ပြန်လည်ဖြေရှင်းခွင့်ကို လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအမေရိကန်ကွန်ဗင်းရှင်း၏ အပိုဒ် ၁၄ နှင့် ဥရောပကောင်စီဆုံး ဖြတ်ချက် (၇၄) ၂၆ တွင်တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ဥရောပကောင်စီ၏ ကာပါဇင်စကီနှင့် ပိုလန်နိုင်ငံအမှုတွင် ပြန်လည် ဖြေရှင်းခွင့်သည် ဥရောပလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအခြေခံများနှင့် ဆီလျော်ကြောင်းဆုံးဖြတ်ထား သော်လည်း ယင်းအမှုတွင် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးက မဖြစ်မနေ ဖြေရှင်းချက်ထည့်သွင်းခွင့်ပေးရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာမူ တရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ဘောင်ထက်ကျော်လွန်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းသတ်မှတ်သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင်မူသတင်းစာများတွင် မဖြစ်မနေ ပြန်လည်ဖြေရှင်းခွင့်ပေးရမည်ဟု တောင်းဆိုခြင်းသည် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေပထမပြင်ဆင်ချက်နှင့် ဖီလာဆန့်ကျင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ လက်ခံအတည်ပြုပေးခြင်း မရှိပေ။ (မိုင်ယာမီဟာရယ် သတင်းစာနှင့် တိုနီလိုအမှု)

ဥရောပကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၇၄ (၂၆) တွင် အဆိုပါအခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သည့်အသေးစိတ် ပြဌာန်းချက်များကို အောက်ပါအတိုင်းထည့်သွင်းထားသည်။ အဆိုပါရပိုင်ခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာ ပုံနှိပ်မီဒီယာတွင်ပြန်လည်ဖြေရှင်းဖော်ပြခွင့်တောင်းခံခြင်းကို အောက်ပါအကြောင်းပြချက်များဖြင့် ငြင်းဆန်ခွင့်ရှိကြောင်းဖော်ပြထားသည်။

- ၁) မူရင်းသတင်းဖော်ပြပြီးမကြာမြင့်မီအတွင်း ပြန်လည်ဖြေရှင်းချက်ကိုတောင်းခံမှုမပြုထားခြင်း
- ၂) ပြန်လည်ဖြေရှင်းချက်တွင် ဖော်ပြမည့်စာသားများသည် မူရင်းမှားယွင်းသည်ဆိုသောအချက်ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန်လုံလောက်သောပမာဏထက်ပိုမိုနေခြင်း
- ၃) ပြန်လည်ဖြေရှင်းခြင်းသည် အငြင်းအခုံဖြစ်နေသော အချက်များထက်ပိုမိုကျယ်ဝန်းနေခြင်း
- ၄) ဖြေရှင်းချက်သည် ဥပဒေကြောင်းအရအရေးယူခံထိုက်သည့် ကျူးကျော်ဖော်ကားမှုဖြစ်နေခြင်း
- ၅) ဖြေရှင်းချက်တွင် မူလကွဲလွဲမှုတွင် တိုက်ရိုက်ပါဝင်ခြင်းမရှိသောတတိယလူ၏ ဥပဒေနှင့်ညီသော အကျိုးစီးပွားကိုထိခိုက်စေနိုင်ခြင်း
- ၆) စောဒကတက်ပြင်ဆင်ချက်ကိုထည့်သွင်းလိုသောသူသည် ထိုသို့ပြင်ဆင်ချက်ထည့်သွင်းရန်အတွက် ခိုင်မာသောဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာအကြောင်းပြချက်ကိုမပေးနိုင်ခြင်း

နိုင်ငံတကာဥပဒေများသည် ပြန်လည်ဖြေရှင်းခွင့်နှင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခွင့် အကြားဆက်သွယ်ချက်များ ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားမှု အားနည်းသည်။ သို့ရာတွင် မီဒီယာများဘက်မှ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခွင့်သည် ပြန်လည် ဖြေရှင်းခွင့်ထက်စာလျင် မီဒီယာလွတ်လပ်မှုကို ထိပါးနှောင့်ယှက်မှု နည်းပါးသည်။ ထို့ကြောင့် တိုက်ရိုက်ဝေဖန် မှုမျိုးမဟုတ်ပဲ တိုက်ရိုက်အချက်အလက်အမှားကြောင့်ဖြစ်သော အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပြန်လည် ဖြေရှင်းခွင့်ထက်စာလျင် မီဒီယာများကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သော အမှားပြင်ဆင်ချက်က ပိုမိုဆီလျော်ကြောင်း လက်ခံထားကြပါသည်။

ပိုမိုဖတ်ရှုလေ့လာရန်:

- Centre for Law and Democracy and SEAPA, Myanmar: Guidance for Journalists on Promoting an Empowering Press Law, 2012: <http://www.law-democracy.org/live/myanmar-guidance-on-an-empowering-press-law/>.
- Andrew Puddephatt, The Importance of Self Regulation of the Media in Upholding freedom of expression, 2011, UNESCO: <http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001916/191624e.pdf>.
- ARTICLE 19, Statement on the Draft Slovak Act on Periodic Press and News Agencies, 2008: <http://www.article19.org/data/files/pdfs/analysis/slovakia-press-leg-st.pdf>.